

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิต
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

FACTORS AFFECTING THE DECISION-MAKING ON AGRICULTURAL CAREERS
SELECTION OF UNDERGRADUATE STUDENTS OF KASETSART
UNIVERSITY, KAMPHAENG SAEN CAMPUS

จิรวัดน์ พวงระย้า / Jeerawat Phuangraya ¹

ระวี จุฑศฤงค์ / Ravee Chudassring ²

ประสงค์ ตันพิชัย / Prasong Tanpichai ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร 2) ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร และ 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ประชากร คือนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคปลาย ปีการศึกษา 2562 จำนวน 6,321 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 421 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

ผลการวิจัย พบว่า 1) นิสิตเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร ร้อยละ 48.93 นิสิตที่ไม่เลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร ร้อยละ 51.07 2) ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่อยู่ในระดับมากมี 2 ด้าน คือ โอกาสความเจริญก้าวหน้า และโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง และปัจจัยที่อยู่ในระดับปานกลางมี 4 ด้าน คือ ความมั่นคง ลักษณะงานหรืออาชีพ ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ชื่อเสียงองค์กร ตามลำดับ และ 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร คือ โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองและลักษณะงานหรืออาชีพ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติกเท่ากับ 1.565 และ 0.990 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาความน่าจะเป็นของการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรจากค่าอัตราส่วนออก

¹ นิสิตปริญญาโท ภาควิชาการพัฒนาระบบบริหารมนุษยและชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพัฒนาระบบบริหารมนุษยและชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

³ รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพัฒนาระบบบริหารมนุษยและชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

พบว่า โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองเมื่อเพิ่มขึ้น 1 หน่วย โอกาสที่นิสิตตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น 4.784 หน่วย ในขณะที่ลักษณะงานหรืออาชีพโอกาสการตัดสินใจเพิ่มขึ้นเป็น 2.692 หน่วย

คำสำคัญ: การเลือกประกอบอาชีพ, การเกษตร

ABSTRACT

This research aimed to study: 1) career selection in agriculture; 2) opinions on factors of career selection in agriculture; and 3) factors affecting decision to select agriculture careers of graduate students of Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus. The population was 6,321 graduate students of Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus enrolling in the second semester of the academic year 2019. Multi-stage sampling method was used to select the sample of 421 students. The research instrument was a questionnaire. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient, and logistic regression analysis.

The research findings were as follows: 1) 48.93% of students decided to select careers in agriculture while 51.07% of students decided not to select careers in agriculture. 2) Overall opinion on factors of decision to select careers in agriculture was at a moderate level. When considering each aspect, two aspects with the high level were opportunity for progress and learning and self-development opportunities. In addition, four aspects with the moderate level were job security, job or occupation characteristic, remuneration and welfare, and organizational reputation, respectively. 3) The factors affecting the decision to select careers in agriculture are learning and self-development opportunities and job or occupation characteristic, with the efficient value of logistic regression 1.565 and 0.990 respectively. The probability of agricultural careers selection based on the odds ratio showed that learning and self-development opportunities increased by one unit; the opportunity for students' decision to select careers in agricultural increased by 4.784 units while job or occupation characteristic had increase the opportunity by 2.692 units.

Keywords: careers selection, agriculture

บทนำ

การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาความไม่สมดุลทางเศรษฐกิจที่เกิดการพึ่งพาจากต่างประเทศมากขึ้น ปัญหาการว่างงานในปัจจุบันที่กระทบถึงเศรษฐกิจภายในประเทศ ทำให้มีการจ้างงานลดลงเป็นเหตุให้มีคนว่างงานเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในวัยแรงงานที่สำเร็จการศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาและต่ำกว่าอุดมศึกษา เกิดการสูญเสียทางแรงงานและเป็นเหตุที่ทำให้คนต้องยอมทำงานต่ำกว่าความรู้ความสามารถ ได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสมกับการทำงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560: ออนไลน์) จากผลกระทบของปัญหาการว่างงานดังกล่าว รัฐบาลจึงฟื้นฟูเศรษฐกิจไทยให้กลับมาขยายตัวได้สูงขึ้นเพื่อกระตุ้นการจ้างงานในการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ในการปฏิรูปเศรษฐกิจเพื่อวางรากฐานให้สามารถพัฒนาต่อยอดเป็นประเทศที่มีรายได้สูงภายใน พ.ศ. 2570 ในการพัฒนาประเทศใช้นวัตกรรมคุณภาพคนและการปรับปรุงด้านกฎระเบียบ การบริหารจัดการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน บริหารเศรษฐกิจมหภาคให้มีเสถียรภาพเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเงินการคลังควบคู่กับการดำเนินยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขาทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการที่เป็นฐานรายได้เดิมและขยายสาขาการผลิตและบริการใหม่ ๆ สำหรับอนาคตมุ่งเน้นเรื่องการแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการว่างงาน (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560: ออนไลน์) การประกอบอาชีพหรือการทำงานเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดีขึ้นมีความสำคัญที่ตอบสนองความต้องการของชีวิตในด้านต่าง ๆ คือ 1) การสนองความต้องการทางวัตถุ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และสิ่งอำนวยความสะดวก 2) การสนองความต้องการในการนับถือตนเอง สมรรถภาพในการทำงานทำให้บุคคลรู้สึกว่าคุณเองสามารถเอาชนะได้ทั้งตนเองและสภาวะแวดล้อมในสังคม คนมีงานทำได้รับการยอมรับว่าเป็นพลเมืองเต็มขั้น 3) การสนองความต้องการคือการมีกิจกรรมของมนุษย์ทุกคนจะต้องการทำกิจกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่ายและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และ 4) การสนองความต้องการริเริ่มสร้างสรรค์การริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ การทำงานของมนุษย์ที่ช่วยให้สามารถสนองความต้องการของมนุษย์ได้สมบูรณ์และเป็นเหตุและผล การเปลี่ยนรูปแบบการทำงานคือการเปลี่ยนรูปแบบของชีวิต การใช้ความรู้ความสามารถ สติปัญญาและทักษะเพื่อตอบสนองในโลกของการทำงาน ดังนั้น การที่มนุษย์จะทำงานได้ดีเพื่อสนองต่อด้านต่าง ๆ มนุษย์ต้องได้รับการอบรมสั่งสอนหรือการศึกษา และเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้เลือกทำงานหรือเลือกประกอบอาชีพตามความสามารถและความต้องการของตนเอง (ไพศาล ไกรสิทธิ์, 2559: ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาได้รับการยกย่องและยอมรับว่าผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพมีความรู้ความสามารถที่เชี่ยวชาญในวิชาการสาขาต่าง ๆ ทางด้านการเกษตรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการตอบสนองตลาดแรงงานทางด้านการเกษตร สอดคล้องกับสภาพสังคมของประเทศในการพัฒนาการทางวิชาชีพเกษตรที่มีการสร้างสรรค์ศาสตร์แห่งแผ่นดินสู่สากลเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน มุ่งสร้างศาสตร์แห่งแผ่นดินเพื่อความกินดีอยู่ดีของชาติ โดยพัฒนาสถาบันให้เป็น “มหาวิทยาลัยของศาสตร์แห่งแผ่นดิน”

ที่สร้างความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน โดยสถาบันมีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการศาสตร์เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้จริง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการประกอบอาชีพ การจัดการเรียนรู้ในการเป็นผู้ประกอบการและการเกษตรสมัยใหม่ เน้นการปฏิบัติจริงที่จะเริ่มต้นธุรกิจ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบสร้างนวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนในระบบเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็วจึงจำเป็นต้องปรับปรุงรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีในอนาคต คำนึงถึงคุณภาพของบัณฑิตเป็นสำคัญที่เน้นความสามารถในการคิด การใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์และเน้นทักษะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบัณฑิตให้มีวิสัยทัศน์ที่จะสามารถทำให้องค์กรประสบความสำเร็จภายใต้สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่มีความไม่แน่นอนในสภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ได้รับการยอมรับให้ทำหน้าที่จัดการศึกษา และพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาอุดมศึกษาของชาติที่จะพัฒนานิสิตให้จบเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรภายใต้ขอบเขตความรู้ความสามารถของตนเอง (กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2559: 12)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิต และเป็นข้อมูลในการพัฒนาแนวทางการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับรูปแบบของอาชีพทางการเกษตรในการพัฒนาศักยภาพทักษะและความรู้ความสามารถที่นำไปใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมนิสิตในการพัฒนาศักยภาพความรู้ความสามารถที่จะนำไปประกอบอาชีพทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ให้กับหลักสูตรต่าง ๆ ได้นำไปประยุกต์และสอดคล้องเนื้อหาให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพคนของแผนการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษากับกลุ่มตัวอย่างนิสิตที่เรียนทั้งสาขาทางการเกษตรโดยตรงและไม่ได้เรียนสาขาทางการเกษตร เนื่องจากแนวโน้มในการประกอบอาชีพหรือการทำงานในปัจจุบัน การทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ตนเองสำเร็จการศึกษามานั้นค่อนข้างเพิ่มมากขึ้น เป็นเพราะตัวบุคคลอาจจะมีความสนใจในอาชีพนั้น ๆ อย่างแท้จริง นำความรู้ที่ศึกษา มาประยุกต์ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงานของตนเองให้ได้มากที่สุด โดยไม่จำกัดความสามารถของตนเองอยู่เฉพาะภายใต้สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ประกอบกับในปัจจุบันมีตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพทางการเกษตรจากการเป็นเกษตรกรหรือเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรและไม่ได้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรโดยตรง แต่นำสิ่งที่ตนเองได้ศึกษาเรียนรู้มาปรับใช้กับการทำการเกษตรให้เหมาะสมจนประสบความสำเร็จทางด้านอาชีพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Hall (2001: 147) ได้กล่าวว่า อาชีพ (career) กับวิชาชีพ (occupation) มักถูกใช้ในความหมายเดียวกัน ในความหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (work) อาชีพคือความก้าวหน้า การเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ การทำงานตลอดช่วงชีวิตจนประสบความสำเร็จ นอกจากนั้นอาชีพยังมีความสัมพันธ์กับปัจเจกบุคคลและแรงจูงใจภายนอกที่เป็นตัวดึงดูดความสนใจในอาชีพนั้น ๆ

London & Stumpf (1982: 118) ได้ให้ความหมายว่า อาชีพเป็นลำดับขั้นของตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับงานที่เกิดขึ้นในชีวิตของบุคคล อาชีพจึงเป็นการรวบรวมขั้นตอนและการเปลี่ยนแปลงตลอดชีวิตการทำงานที่มาจากปัจจัยภายนอก เช่น แนวโน้มตลาดแรงงาน ลักษณะของงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน รายได้หรือค่าตอบแทน ความก้าวหน้าในสายงาน เป็นต้น และปัจจัยภายในของตัวบุคคล เช่น อายุ เพศ ความสนใจ ทักษะในความรู้ความสามารถ บุคลิกภาพ เป็นต้น ซึ่งสิ่งที่กล่าวมานี้จะสะท้อนความต้องการ แรงจูงใจและแรงบันดาลใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพสรุปได้ดังนี้ พัทธินทร์ ชูติพงษ์รุ่งโรจน์ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานกับสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่ง (Big 4) ของ First Jobbers จากการศึกษาปัจจัยปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่า เพศ เป็นปัจจัยที่ส่งผลในการตัดสินใจ เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการทางอาชีพที่แตกต่างกัน เนื่องจากเพศชายจะมีความคาดหวังจากงานและความก้าวหน้าจากการทำงานสูงกว่าเพศหญิง เพศชายกับเพศหญิงให้ความสำคัญในเรื่องของค่าตอบแทน ความก้าวหน้าในอาชีพแตกต่างกัน แต่ให้ความสำคัญกับลักษณะของงานเหมือนกัน การศึกษาปัจจัยในการสร้างแรงจูงใจของพนักงานตรวจสอบบัญชี กรณีศึกษาบริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่ง รัตนรพี ณ นคร (2554) พบว่า เพศ ไม่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานในองค์กร นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกันจะมีปัจจัยจูงใจในการเลือกงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ผู้วิจัยคาดว่าสภาพการจ้างงานในปัจจุบันหลาย ๆ องค์กรยังให้ความสำคัญกับเกรดเฉลี่ยของผู้สมัครงาน โดยที่นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงจะเป็นที่สนใจขององค์กรมากกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ ดังนั้นนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงจึงมีโอกาสในการเลือกองค์กรที่ต้องการทำงานได้มากกว่าและให้ความสำคัญกับปัจจัยจูงใจในการเลือกงานที่สูงกว่าและหากพิจารณาในด้านเศรษฐกิจจากรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว คาดคะเนได้ว่านักศึกษาที่มีฐานะ ครอบครัวที่ยากจนน่าจะให้ความสำคัญกับรายได้ในการเลือกงานมากกว่านักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี ซึ่งไม่พบงานวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว ในทางกลับกัน นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวที่แตกต่างกันจะมีปัจจัยจูงใจในการเลือกงานไม่แตกต่างกัน สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพจากงานวิจัยของพัทธินทร์

ชุดิพงส์รุ่งโรจน์ (2558) พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะงานและการเรียนรู้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าทำงาน เช่นเดียวกับงานวิจัยของศิริวรรณ ไตรสรลักษณ์ (2551) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิต กรณีศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี พบว่า ลักษณะงานหรืออาชีพมีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก

ปัจจัยด้านโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ในงานวิจัยของวิพัชร์ งามพัทวิชัย (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานตำแหน่งผู้ช่วยผู้สอบบัญชีกับบริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่งของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ปัจจัยด้านโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานตำแหน่งผู้ช่วยผู้สอบบัญชี เช่นเดียวกับรัตนรพี ณ นคร (2554) พบว่า โอกาสในการเรียนรู้และการพัฒนาความสามารถส่งผลในเชิงบวกต่อแรงจูงใจในการทำงานกับบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ จงใจอนุรักษ์ (2550) กล่าวคือ หากบริษัทมีระบบการเรียนรู้และฝึกอบรมและการพัฒนาให้แก่พนักงานอย่างสม่ำเสมอจะส่งผลให้พนักงานมีแรงจูงใจในการทำงานเพิ่มขึ้น

โอกาสการเจริญก้าวหน้าในอาชีพ รัตนรพี ณ นคร (2554) กล่าวว่า โอกาสในการเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานของพนักงานตรวจสอบบัญชีภายในบริษัทตรวจสอบบัญชีอาจส่งผลเชิงลบต่อแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งขัดแย้งกับสุภาวดี ใจบุญ (2556) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานภาครัฐบาลหรือภาคเอกชนเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กล่าวว่า โอกาสในการเจริญก้าวหน้าในอาชีพนั้นเป็นแรงจูงใจในเชิงบวกที่ส่งผลให้ตัดสินใจเลือกเข้าทำงาน

ปัจจัยด้านความมั่นคง งานวิจัยของสุภาวดี ใจบุญ (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานภาครัฐหรือภาคเอกชนเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านความมั่นคงมีผลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานรัฐบาลมากที่สุด เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมองว่าการทำงานภาครัฐบาลถึงจะให้ค่าตอบแทนที่น้อยแต่ก็มีความมั่นคงของการทำงานมากกว่าภาคเอกชน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจเลือกทำงานภาคเอกชนมองว่าปัจจัยด้านความมั่นคงในหน้าที่การงานมีความสำคัญรองลงมาจากปัจจัยด้านค่าตอบแทน

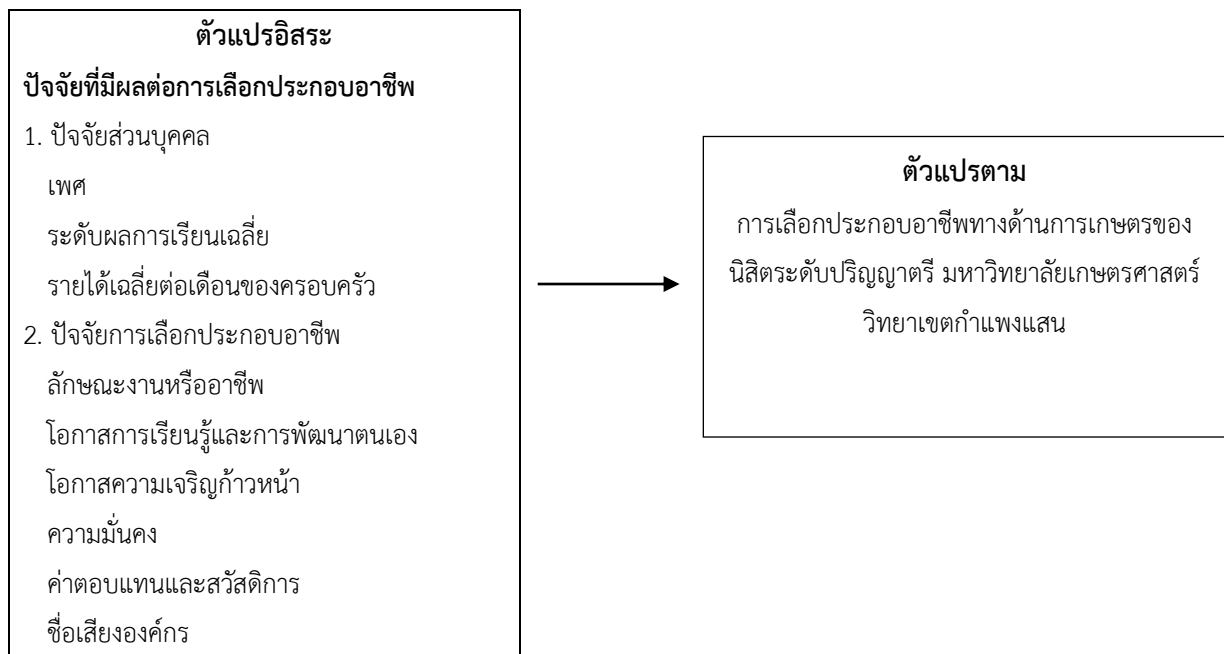
เช่นเดียวกับอัจฉริยา ปทุมวัน (2552) พบว่า ปัจจัยด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญค่อนข้างมากและบุคคลให้ความสนใจสูงในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับณรงค์ จงใจอนุรักษ์ (2550) ที่ว่าปัจจัยด้านค่าจ้างและ ผลประโยชน์ตอบแทนให้น้ำหนักกับเรื่องรายได้ที่เพียงพอต่อค่าครองชีพสูงสุด อีกทั้งการศึกษางานวิจัยของ รัตนรพี ณ นคร (2554) พบว่า ปัจจัยด้านผลตอบแทนเป็นสิ่งที่พนักงานทุกคนคาดหวังจะได้รับจากการทุ่มเทปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ดังนั้น ผลตอบแทนทั้งในรูปแบบเงินเดือน โบนัส ค่าล่วงเวลา ค่า รักษาพยาบาล วันลาพักร้อน และ อัตราการปรับขึ้นของเงินเดือน ที่มีความเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายนั้น สามารถเป็นแรงจูงใจเชิงบวกในการทำงานในองค์กร

ปัจจัยด้านชื่อเสียงองค์กรจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานเช่นเดียวกับงานวิจัยของลัทพรณ กสิณัฐมานะวาท (2557) ที่ได้ศึกษาโฆษณาองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจสมัคร

เข้าทำงานในองค์กรในกลุ่มผู้กำลังสำเร็จการศึกษา ตรีศึกษา การไฟฟ้านครหลวง พบว่า ลักษณะองค์กรด้านสภาพแวดล้อมองค์กร ทั้งด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านสินค้าและบริการ ด้านลักษณะงานด้านวิสัยทัศน์ และนวัตกรรมมีผลต่อการตัดสินใจสมัครงานที่การไฟฟ้านครหลวงของผู้ที่กำลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี ใจบุญ (2556) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานภาครัฐหรือภาคเอกชน เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับการศึกษาปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านชื่อเสียงขององค์กรมีผลในเชิงบวกต่อการเลือกทำงานภาคเอกชน เพราะชื่อเสียงขององค์กรหมายถึง ความตระหนักรู้ รับรู้ หรือรู้สึกว่าคุณภาพมีความน่าไว้วางใจ เชื่อถือได้ มีอัตลักษณ์หรือเอกลักษณ์และภาพลักษณ์ในทางที่ดีจนเป็นที่น่าเคารพนับถือ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมีความประวัติความเป็นมาที่สร้างสิ่งที่ดีงามไว้เป็นที่น่าจดจำจนเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากบุคคลภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งมีผลต่อเกียรติยศชื่อเสียงและการยอมรับจากสังคม

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาากำหนดกรอบแนวคิดของงานวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพเกษตรของนิสิตที่ตอบสนองความต้องการของตนเอง ประกอบไปด้วย ลักษณะงานหรืออาชีพ โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง โอกาสความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคง ค่าตอบแทนและสวัสดิการและชื่อเสียงองค์กร วัดได้โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ

ลักษณะงานหรืออาชีพ หมายถึง ความรู้ ความสามารถและความถนัดที่เชี่ยวชาญทั้งทางด้านเนื้อหา ของงาน รายละเอียดของงาน ขอบข่ายของงานรวมถึงวิธีปฏิบัติของการทำงานที่ตนเองต้องทำอย่างชัดเจน โดยความรับผิดชอบในหน้าที่ที่จะต้องทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุจนประสบผลสำเร็จ

โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง หมายถึง หนทางหรือช่องทางในการที่จะได้รับความรู้ พฤติกรรม ทักษะ คุณค่าและความพึงพอใจที่เป็นสิ่งแปลกใหม่ในการเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการทำงาน

โอกาสความเจริญก้าวหน้า หมายถึง หนทางหรือช่องทางในการวางแผนชีวิตและการวางแผนการทำงาน เพื่อให้ตนเองเติบโตและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือพัฒนาขึ้นตามลำดับ โดยการเพิ่มทักษะการทำงาน และการสร้างเป้าหมายในการทำงานจนประสบความสำเร็จจากการได้ผลักดันตนเองไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ใน การได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งรวมถึงการเป็นเจ้าของกิจการหรือเจ้าของธุรกิจ

ความมั่นคง หมายถึง ความยั่งยืนของการประกอบอาชีพที่มีความเหมาะสมและปลอดภัยใน สภาพแวดล้อมไม่เป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ได้รับการคุ้มครองและปกครองอย่างเป็นธรรมในขณะ การประกอบอาชีพ ได้รับรายได้ ค่าตอบแทน หรือสวัสดิการในการดำเนินชีวิตอย่างสม่ำเสมอและมีโอกาส พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าเต็มความรู้ความสามารถจนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและงานนั้นก็จะ สามารถตอบสนองต่อการเติบโตและการอยู่รอดของชีวิตได้อย่างยาวนานและยั่งยืนไปจนถึงเกษียณอายุ

ค่าตอบแทนและสวัสดิการ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่นิสิตได้รับจากการทำงานโดยค่าตอบแทนอาจอยู่ใน หลายรูปแบบทั้งในรูปแบบเงินเดือน โบนัส ค่าล่วงเวลา ค่ารักษาพยาบาล วันลาพักร้อนและอัตราการปรับขึ้น ของเงินเดือนที่มีความเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายนั้นสามารถเป็นแรงจูงใจเชิงบวกของการทำงานกับ ตนเอง

ชื่อเสียงองค์กร หมายถึง ความตระหนักรู้ รับรู้ หรือรู้สึกว่ายานหน่วยงานที่มีความน่าไว้วางใจ เชื่อถือได้ มีอัตลักษณ์หรือเอกลักษณ์ และภาพลักษณ์ในทางที่ดีจนเป็นที่น่าเคารพนับถือ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมี ความประวัติก่อนมาที่สร้างสิ่งที่ดีงามไว้เป็นที่น่าจดจำจนเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากบุคคลภายนอก และภายในองค์กร ซึ่งมีผลต่อเกียรติยศชื่อเสียงและการยอมรับจากสังคม

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้างครั้งนี้คือนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรชั้นปีที่ 1-ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ที่ลงทะเบียนเรียน ภาคปลาย ปีการศึกษา 2562 ประกอบไปด้วยนิสิต คณะเกษตร กำแพงแสน คณะประมง คณะวิศวกรรมศาสตร์ กำแพงแสน คณะศึกษาศาสตร์ และพัฒนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวนทั้งสิ้น 6,321 คน (กองบริหารวิชาการและนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2562: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 421 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) ซึ่งมีวิธีการดังนี้

1. หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรด้วยสูตรการคำนวณของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรเท่ากับ 377 คน
2. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามสัดส่วนประชากรในแต่ละชั้นปี
3. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกสุ่มแบบกลุ่ม จำแนกนิสิตตามสาขาวิชาในแต่ละชั้นปี
ได้นิสิตชั้นปีที่ 1 สาขาเครื่องจักรกลและเมคคาทรอนิกส์เกษตร จำนวน 53 คน และสาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม-โลจิสติกส์ 59 คน ได้จำนวนรวมกัน 112 คน นิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิศวกรรมเครื่องกล จำนวน 60 คน และสาขาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา จำนวน 86 คน ได้จำนวนรวมกัน 146 คน นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาคณิตศาสตร์ประยุกต์ จำนวน 18 คน และสาขาการตลาด จำนวน 81 คน ได้จำนวนรวมกัน 99 คน นิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา จำนวน 71 คน และสาขาเครื่องจักรกลและเมคคาทรอนิกส์เกษตร จำนวน 49 คน ได้จำนวนรวมกัน 120 คน

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่คาดว่าจะได้จากการดำเนินการมีจำนวนทั้งหมด 477 คน ซึ่งเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วเสร็จ ได้คืนมาจำนวน 421 คน นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว
2. ปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพ ได้แก่ ลักษณะงานหรืออาชีพ โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนา โอกาสความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคง ค่าตอบแทนและสวัสดิการ และชื่อเสียงองค์กร

ตัวแปรตาม คือ การเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็น ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาและปรับปรุงมาจาก ศิริวรรณ ไตรสรลักษณ์ (2551) และรวิพัชร์ งามพัททธิชัย (2559) ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของนิสิตได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี คณะ/สังกัด ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ภูมิลำเนา สถานภาพในครอบครัวของนิสิต อาชีพของผู้ปกครองและ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) และเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้ จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านลักษณะงานหรืออาชีพ จำนวน 7 ข้อ ด้านโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง จำนวน 8 ข้อ โอกาสความเจริญก้าวหน้า จำนวน 6 ข้อ ด้านความมั่นคง จำนวน 5 ข้อ ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ จำนวน 8 ข้อ และด้านชื่อเสียงองค์กร จำนวน 6 ข้อ รวมทั้งหมด 40 ข้อ สร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scales) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของ Likert (1932: 1-55) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นแบบสอบถามที่มีมาตราการวัดเป็นนามบัญญัติแบบรายการตรวจสอบ (check list) จำนวน 1 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถาม ดังนี้

0	หมายถึง	ตัดสินใจไม่เลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร
1	หมายถึง	ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร

การตรวจสอบเครื่องมือ

ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม รวมทั้งการใช้ถ้อยคำ ภาษาเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยพิจารณาจากค่า (Index of Item Objective Congruence: IOC) พบว่าค่า IOC อยู่ในช่วง 0.67–1.00 ทุกข้อ

ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจและแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นกับนิสิต จำนวน 30 คน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha

coefficient) ของ Cronbach พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ถือว่ามีความเชื่อมั่นที่สูง สามารถใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ได้

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มกลุ่มตัวอย่างตนเอง โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการเก็บข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2563 จนถึงวันที่ 26 มีนาคม 2563

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของนิสิต เพศ อายุ ชั้นปี คณะที่กำลังศึกษา สาขาวิชา ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ภูมิลำเนา สถานภาพในครอบครัวของนิสิต อาชีพของผู้ปกครองและฐานะเศรษฐกิจทางครอบครัว (รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพทางด้านเกษตรของนิสิต ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการแปลค่าความหมายของค่าเฉลี่ยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต ใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (Likert, 1932)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

3.1 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ โดยใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พาย (Phi coefficient) สำหรับตัวแปรอิสระที่มีลักษณะข้อมูลนามบัญญัติ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Spearman (rank correlation coefficients) ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีลักษณะข้อมูลเรียงลำดับ และในการวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระควรตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (multicollinearity) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่ควรเกิน 0.80 (Ferguson, 1981) ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ 5 ระดับของ Hinkle (1998: 21) ดังนี้

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .90-1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .70-.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .50-.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .30-.50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .00-.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (logistic regression analysis) แบบไบนารี (binary logistic regression analysis) เพื่อทำนายหรือพยากรณ์เหตุการณ์ของความน่าจะเป็นในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิต

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยการหาความถี่และร้อยละ พบว่า นิสิตมีความประสงค์ตัดสินใจไม่เลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 51.07 และตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรจำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 48.93 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

การตัดสินใจของนิสิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร	206	48.93
ไม่เลือกประกอบอาชีพทางการเกษตร	215	51.07
รวม	421	100.00

เมื่อแยกอาชีพออกเป็นรายกลุ่ม พบว่า นิสิตตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรในกลุ่มรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มากที่สุด จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 47.07 รองลงมา คือ กลุ่มประกอบอาชีพส่วนตัว/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 29.13 และกลุ่มเอกชน จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 ตามลำดับ และหากพิจารณาการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตเป็นรายอาชีพ พบว่า นิสิตเลือกอาชีพทางการเกษตรในกลุ่มประกอบอาชีพส่วนตัว/ธุรกิจส่วนตัวที่เป็นอาชีพทำฟาร์มปลูกพืช-ฟาร์มเลี้ยงสัตว์มากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 22.82 รองลงมา คือ กลุ่มรับราชการ/รัฐวิสาหกิจที่เป็นอาชีพนักวิชาการเกษตร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 15.53 และกลุ่มเอกชนที่เป็นนักวิชาการ นักวิจัยบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเกษตร ธุรกิจสารเคมี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.74 ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ในกลุ่มต่าง ๆ

ความประสงค์ในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านเกษตร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		
นักวิชาการเกษตร	32	15.53
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	19	9.22
นักวิชาการป่าไม้	19	9.22
นักวิชาการสวนสาธารณะ	2	0.97
ครู/อาจารย์	24	11.64
นักวิจัย	1	0.49
รวม	97	47.07
2. เอกชน		
นักวิชาการ, นักวิจัยบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเกษตร		
ธุรกิจสารเคมี	18	8.74
นักการตลาดเกษตร	11	5.34
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	3	1.46
เจ้าหน้าที่สัตวบาลฟาร์ม	1	0.49
พนักงานขาย/ส่งเสริมการขาย	3	1.46
นักออกแบบ-เขียนแบบและคุมเครื่องจักรกลทางการเกษตร	13	6.31
รวม	49	23.80
3. การประกอบอาชีพส่วนตัว/ธุรกิจส่วนตัว		
ฟาร์มปลูกพืช-ฟาร์มเลี้ยงสัตว์	47	22.82
จัดจำหน่ายสารเคมีเพื่อการเกษตร/เคมีภัณฑ์	4	1.94
ผลิตปุ๋ยชีวภาพ	1	0.49
จัดจำหน่าย-ส่งออกสินค้าทางด้านเกษตรต่าง ๆ	8	3.88
รวม	60	29.13
รวมทั้งหมด	206	100.00

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่อยู่ในระดับมากมี 2 ด้าน คือ ด้านโอกาสความเจริญก้าวหน้าและด้านโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ และปัจจัยที่อยู่ในระดับปานกลางมี 4 ด้าน คือ ด้านความมั่นคง ด้านลักษณะงานหรืออาชีพ ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ และด้านชื่อเสียงองค์กร ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

(n = 421)

ปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพ ทางด้านเกษตร	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านลักษณะงานหรืออาชีพ	3.39	0.82	ปานกลาง
2. ด้านโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง	3.56	0.79	มาก
3. ด้านโอกาสความเจริญก้าวหน้า	3.58	0.80	มาก
4. ด้านความมั่นคง	3.49	0.78	ปานกลาง
5. ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ	3.36	0.81	ปานกลาง
6. ด้านชื่อเสียงองค์กร	3.32	0.94	ปานกลาง
รวม	3.45	0.73	ปานกลาง

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิต

3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิต ได้แก่ เพศ ระดับผลการเรียนเฉลี่ย รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ลักษณะงานหรืออาชีพ โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง โอกาสความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคง ค่าตอบแทนและสวัสดิการ และชื่อเสียงองค์กร มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และตัวแปรอิสระทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยกว่า 0.8 ทำให้ไม่เกิดปัญหา multicollinearity ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

(n = 421)

ตัวแปรอิสระ	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉
X ₁ เพศ	1								
X ₂ ระดับผลการเรียนเฉลี่ย	0.030	1							
X ₃ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว	-0.118	0.036	1						
X ₄ ลักษณะงานหรืออาชีพ	-0.086	-0.232**	-0.058	1					
X ₅ โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง	-0.025	-0.184**	-0.059	0.606**	1				
X ₆ โอกาสความเจริญก้าวหน้า	-0.030	-0.183**	-0.058	0.527**	0.667**	1			
X ₇ ความมั่นคง	-0.041	-0.157**	-0.045	0.515**	0.613**	0.575**	1		
X ₈ ค่าตอบแทนและสวัสดิการ	-0.055	-0.216**	-0.059	0.510**	0.506**	0.480**	0.606**	1	
X ₉ ชื่อเสียงองค์กร	-0.072	-0.232**	-0.032	0.521**	0.532**	0.524**	0.527**	0.638**	1

หมายเหตุ ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

3.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน วิเคราะห์โดยการถดถอยโลจิสติก (logistic regression analysis) ในขั้นตอนสุดท้ายจากการนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสู่สมการถดถอยโลจิสติกแบบไบนารี (binary logistic regression analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรของนิสิต มากที่สุด คือ โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง (X₅) มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติกเท่ากับ 1.565 (p = .000) รองลงมา คือ ลักษณะงานหรืออาชีพ (x₄) มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติกเท่ากับ 0.990 (p = .001) เมื่อพิจารณาความน่าจะเป็นของการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรจากค่า odds ratio พบว่า โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองเมื่อเพิ่มขึ้น 1 หน่วย โอกาสที่นิสิตตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรจะเพิ่มขึ้นเป็น 4.784 เท่า ในขณะที่ลักษณะงานหรืออาชีพทำนายโอกาสการตัดสินใจเพิ่มขึ้นเป็น 2.692 เท่า ดังตารางที่ 5

สัญลักษณ์ X	คือ ตัวแปรอิสระ (ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตร)
B	คือ ค่าสัมประสิทธิ์โลจิสติก
S.E.	คือ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
Wald	คือ ค่าที่ใช้คำนวณ p-value

Sig. คือ ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ

Exp(B) คือ ค่าโอกาสการเพิ่มขึ้นของการทำนายตัวแปรตาม

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติกของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรของนิสิต

(n = 421)

ตัวแปรอิสระ	B	S.E.	Wald	Sig.	Exp(B)
X ₁ เพศ	-.197	.242	.661	.416	.822
X ₂ ระดับผลการเรียนเฉลี่ย	.433	.308	1.969	.161	1.541
X ₃ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว	.179	.269	.440	.507	1.196
X ₄ ลักษณะงานหรืออาชีพ	.990	.290	11.633	.001**	2.692
X ₅ โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง	1.565	.359	19.032	.000***	4.784
X ₆ โอกาสความเจริญก้าวหน้า	-.106	.353	.090	.756	.900
X ₇ ความมั่นคง	.426	.316	1.821	.177	1.531
X ₈ ค่าตอบแทนและสวัสดิการ	-.273	.325	.703	.402	.761
X ₉ ชื่อเสียงองค์กร	.479	.311	2.371	.124	1.614
Constant	-2.312	.357	41.906	.000	.099

หมายเหตุ ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

*** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

1. การเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตร จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 51.07 ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจด้านการเกษตรในปัจจุบันที่มีความผันผวนไม่แน่นอน มีภาระหนี้สินจากการลงทุน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาชีพทางด้านการเกษตรเป็นอาชีพที่เหน็ดเหนื่อยทำงานกลางแจ้งแต่มีรายได้และผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่า เป็นอาชีพที่ไม่มีความมั่นคงต่อตนเอง จึงทำให้นิสิตมีความสนใจน้อยลง ถึงแม้ว่าอาชีพทางด้านการเกษตรจะเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศก็ตาม นอกจากนี้ผลการวิจัยยัง พบว่า นิสิตที่เลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตร มีจำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 48.93 ส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพส่วนตัว/ธุรกิจส่วนตัว เป็นฟาร์มปลูกพืช-ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ทั้งนี้เนื่องจากอิทธิพลทางสังคมที่มีค่านิยมชอบความเป็นอิสระ เพราะอาชีพอิสระเป็นการทำงานที่นิสิตมีอิสระเสรีภาพสามารถ

ปกครองตนเองได้ ความเป็นตัวของตัวเองที่ดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มที่ไม่มีการบงกชบังคับหรือกฎเกณฑ์ จึงทำให้นิสิตส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว นอกจากนี้ยังพบว่านิสิตบางส่วนเลือกการเป็นนักวิชาการเกษตร ในหน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจและเอกชน ทั้งนี้เนื่องมาจากนิสิตมองถึงการได้รับสิ่งตอบแทนที่หน่วยงานอำนวยความสะดวกสบายให้ ไม่ว่าจะเป็นค่าตอบแทนในระบบของหน่วยงาน เงินโบนัส เงินค่าทำงานล่วงเวลา การลาพัก/ป่วยและการลาพักร้อน เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลหรือการศึกษาของบุตรในอนาคต เงินประกันสังคม เงินประกันสุขภาพ เงินบำเหน็จบำนาญหลังการเกษียณอายุของการทำงาน (กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน, 2557: ออนไลน์) เป็นไปตามทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Schaffer (1953: 1–29) ที่กล่าวว่าบุคคลเลือกอาชีพเพื่อให้สนองความต้องการของตนและถ้าเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการจะทำให้มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน

2. ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่อยู่ในระดับมากมี 2 ด้าน คือ ด้านโอกาสความเจริญก้าวหน้าและด้านโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนรพี ฦ นคร (2554) และณรงค์ จงใจอนุรักษ์ (2550) มองว่าอาชีพที่มีโอกาสความเจริญก้าวหน้าและโอกาสในการเรียนรู้จะทำให้มีผลในเชิงบวกต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น ๆ และปัจจัยที่อยู่ในระดับปานกลางมี 4 ด้าน คือ ด้านความมั่นคง ด้านลักษณะงานหรืออาชีพ ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ และด้านชื่อเสียงองค์กร ซึ่งงานวิจัยของสุภาวดี ใจบุญ (2556) ชี้ว่า ความมั่นคงและชื่อเสียงองค์กรมีผลต่อการตัดสินใจเลือกทำงาน หากหน่วยงานใดมีชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดีก็จะทำให้หน้าที่การงานมีความมั่นคง งานวิจัยของ อัจฉริยา ปทุมวัน (2552) และรัตนรพี ฦ นคร (2554) พบว่า ค่าตอบแทนและสวัสดิการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญค่อนข้างมากและบุคคลให้ความสนใจสูงในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ผลตอบแทนยังเป็นสิ่งที่ทุกคนคาดหวังจะได้รับจากการทุ่มเทปฏิบัติงาน เป็นแรงจูงใจเชิงบวกในการทำงาน จากงานวิจัยของพัชรินทร์ ชูติพงษ์รุ่งโรจน์ (2558) และศิริวรรณ ไตรสรลักษณ์ (2551) พบว่า ลักษณะงานมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานของนักศึกษาในระดับมากถึงปานกลาง ซึ่งที่กล่าวมาไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบ เพราะงานวิจัยอื่นที่ได้ศึกษามานั้นไม่ใช่อาชีพทางการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นด้านวิชาชีพ (นักการบัญชี ผู้ตรวจสอบบัญชี) และงานที่ทำในสำนักงาน (ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัท) ซึ่งมีรายได้ค่อนข้างแน่นอน ดังนั้นการที่ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ความมั่นคง ลักษณะงานหรืออาชีพ ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ชื่อเสียงองค์กร) ไม่สอดคล้องกับอาชีพอื่น ทั้งนี้เป็นเพราะอาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพที่มีลักษณะการทำงานที่ค่อนข้างลำบากและเหน็ดเหนื่อย มีความเสี่ยงในการลงทุนสูง หากระบบการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อผลผลิตไม่มีคุณภาพองค์กรหรือหน่วยงานไม่เข้ามาสนับสนุน นอกจากนี้ยังเป็นอาชีพที่มีผลตอบแทนหรือรายได้ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งอาจได้กำไรหรือขาดทุนขึ้นอยู่กับระบบเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทั้งทางอาชีพและทางรายได้

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า ลักษณะงานหรืออาชีพและโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองมีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรของนิสิต โดยอภิปรายผลเป็นรายปัจจัยได้ดังนี้

ลักษณะงานหรืออาชีพ นิสิตที่มีความคิดเห็นต่อลักษณะงานหรืออาชีพในระดับมากขึ้นไปตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรมากกว่านิสิตที่มีความคิดเห็นต่อลักษณะงานหรืออาชีพในระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อนิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานหรืออาชีพจะสามารถทำให้สนใจและตัดสินใจเลือกได้มากขึ้น ตามที่ Herzberg et al. (1959) กล่าวว่า ลักษณะงาน หมายถึง ภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ ความยากง่าย ความท้าทายของงาน โดยงานที่น่าสนใจต้องอาศัยความริเริ่มสร้างสรรค์ท้าทายให้ลงมือทำเป็นสิ่งที่จูงใจให้บุคคลอยากทำงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของดวงพร โพธิ์สร (2558: 110-146) ซึ่งกล่าวว่า ลักษณะงานจะต้องตรงกับทักษะและความสามารถของตนเองจึงจะจูงใจให้บุคคลอยากทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวรรณ ไตรสรลักษณ์ (2551: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิต กรณีศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี พบว่า ลักษณะงานหรืออาชีพ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนพอนันท์ เพ็ชรมั่นคง (2559: 24-38) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการบินสถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะงานมีผลต่อการตัดสินใจ กล่าวว่า ลักษณะงานเป็นสิ่งสำคัญในอันดับแรกที่เป็นแรงจูงใจและมีผลเชิงบวกให้กับตัวบุคคลตามความรู้ ความสามารถ ความถนัดที่เชี่ยวชาญทั้งในด้านเนื้อหาของงาน รายละเอียดของงาน จนรวมไปถึงวิถีปฏิบัติของการทำงานที่ตนเองต้องทำอย่างชัดเจนในภายใต้ความรับผิดชอบในหน้าที่ เพื่อให้ตนเองสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง นิสิตที่มีความคิดเห็นต่อโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองในระดับมากขึ้นไป ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางการเกษตรมากกว่านิสิตที่มีความคิดเห็นต่อโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองในระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง โอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองจะช่วยฝึกทักษะการเรียนรู้และปฏิบัติเพื่อสร้างประสบการณ์ให้เกิดความเชี่ยวชาญถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การประกอบอาชีพของตนเองนั้นประสบความสำเร็จ ตามทฤษฎีของ Hoppock (1975: 107-114) ได้กล่าวว่า ความก้าวหน้าในการพัฒนาอาชีพและการปรับปรุงการเลือกอาชีพให้ดีขึ้นนั้น เมื่อบุคคลสามารถคาดหวังถึงโอกาสที่อาชีพนั้นจะตอบสนองต่อความต้องการของตนเองได้ ความสามารถในการคาดหวังขึ้นอยู่กับความรู้จักตนเองมีความรู้และทักษะที่จำเป็นเกี่ยวกับอาชีพ และความสามารถที่จะคิดประมวลความรู้ได้อย่างมีเหตุผล ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของรวิพัชร์ งามพัทวิชัย (2559: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานตำแหน่งผู้ช่วยผู้สอบบัญชีกับบริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่งของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ปัจจัยด้านโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานตำแหน่งผู้ช่วยผู้สอบบัญชี และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนรพี ณ นคร (2554:

บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัจจัยในการสร้างแรงจูงใจของพนักงานตรวจสอบบัญชีกรณีศึกษา บริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่ง พบว่า โอกาสในการเรียนรู้และการพัฒนาความสามารถส่งผลในเชิงบวกต่อแรงจูงใจในการทำงาน กล่าวคือ หากบริษัทมีระบบการเรียนรู้และฝึกอบรมและการพัฒนาให้แก่พนักงานจะส่งผลให้พนักงานมีแรงจูงใจในการทำงานเพิ่มขึ้น การมีความรู้ความสามารถที่เพิ่มขึ้นเพราะความรู้ความสามารถนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานตามความคาดหวังของตัวบุคคลได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะงานหรืออาชีพและโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองมีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ดังนั้นทางมหาวิทยาลัยควรดำเนินการดังนี้

1. มีการแนะแนวอาชีพและการให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพทางด้านการเกษตร โดยนำไปประยุกต์และสอดแทรกในเนื้อหาการเรียนการสอน เช่น ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการด้านการเกษตรใหม่ ๆ การฝึกทักษะการเรียนรู้และการปฏิบัติเพื่อสร้างประสบการณ์ให้เกิดความเชี่ยวชาญสำหรับนิสิตที่สนใจ
2. มีวิทยากรในการแนะแนวให้ความรู้อาชีพทางด้านการเกษตรจากบุคคลที่มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จในอาชีพให้แก่นิสิต เพื่อให้นิสิตสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนในการประกอบอาชีพในการพัฒนาตนเองให้เติบโตขึ้นไปทำให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวคิดหรือองค์ประกอบการเลือกอาชีพของวัยรุ่นและแนวโน้มการเลือกอาชีพจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เพื่อเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนิสิต
2. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรของนิสิตเพื่อการปรับตัวในโลกแห่งความผันผวน (VUCA World) เช่น พฤติกรรม ทักษะคนดี การตัดสินใจเชิงวัฒนธรรม หรือค่านิยมทางวัฒนธรรมในการเลือกอาชีพ

สรุป

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ไม่เลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตร จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 51.07 นิสิตมีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยการเลือกประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่อยู่ในระดับมากมี 2 ด้าน คือ โอกาสความเจริญก้าวหน้า และโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง และปัจจัยที่อยู่ในระดับปานกลางมี 4 ด้าน คือ ความมั่นคง ลักษณะงานหรืออาชีพ ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ชื่อเสียง

องค์กร ตามลำดับ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพทางด้านเกษตรของนิสิต คือ โอกาส การเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง รองลงมา คือ ลักษณะงานหรืออาชีพ

เอกสารอ้างอิง

กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน. (2557). **ค่านิยมของอาชีพ**. ค้นเมื่อ 30 มกราคม 2564, จาก <http://www.doe.go.th>

กองบริหารวิชาการและนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2562). **จำนวนนิสิตปีการศึกษา 2562**

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2563, จาก https://regis.ku.ac.th/cpcmns/rpt_std_
กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2559). **รายงานประจำปีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2559**.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ณรงค์ จงใจอนุรักษ์. (2550). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกงานของคนหางานที่ใช้บริการสำนักงานจัดหางาน
ของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคม
สงเคราะห์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ดวงพร โพธิ์สร. (2558). **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์กรของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก สังกัดการปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดฉะเชิงเทรา**. **การบริหารรัฐกิจและการเมือง
มหาวิทยาลัยบูรพา**, 4 (1), 110-146.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2560). **ภาวะเศรษฐกิจไทย**. ค้นเมื่อ 28 มกราคม 2562, จาก

<https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/Report/pages/default.aspx>

นพอนันท์ เพียรมั่นคง. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพของนักศึกษา สาขาการจัดการบิน สถาบัน
เทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ**. **วารสาร
การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่**, 7, 24-38

พัชรินทร์ ชูติพงศ์รุ่งโรจน์. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าทำงานกับสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่
4 แห่ง**. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชีและการบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ไพศาล ไกรสิทธิ์. (2559). **ความสำคัญของการทำงาน**. ค้นเมื่อ 22 มกราคม 2562, จาก

<http://paisarnkr.blogspot.com/2016/03/blog-post.html>

รวีพัชร์ งามพัทวิชัย. (2559). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานตำแหน่งผู้ช่วยผู้สอบบัญชีกับ
บริษัทตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่ง ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี**. สารนิพนธ์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชีและการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รัตนรนต์ ณ นคร. (2554). **ปัจจัยในการสร้างแรงจูงใจของพนักงานตรวจสอบบัญชี กรณีศึกษาบริษัท
ตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่ง**. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชีและ
การบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ลัทธพรณ กสินธุ์มานะวาท. (2557). **โฆษณาองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจสมัครเข้าทำงานในองค์กรในกลุ่มผู้กำลังสำเร็จการศึกษา กรณีศึกษา การไฟฟ้านครหลวง. การค้นคว้าอิสระการบัญชีและบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- ศิริวรรณ ไตรสรลักษณ์. (2551). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิต กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี. ค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี บริหาร มหาวิทยาลัยศรีปทุม.**
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12. ค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2562, จาก www.nesdb.go.th**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **การเลือกอาชีพของวัยรุ่น. ค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2564, จาก <http://guidance.obec.go.th/?p=1051>**
- สุภาวดี ใจบุญ. (2556). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานภาครัฐบาลหรือภาคเอกชนเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- อัจฉริยา ปทุมวัน. (2552). **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกงานและการพัฒนาตนเองในการทำงานของวัยทำงานตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- Ferguson, G. A. (1981). **Statistical analysis in psychology and education** (5th ed.). Tokyam: Mc Graw-Hill Book.
- Ginzberg, E. (1974). **Counseling for career development.** Boston: Houghton Mifflin.
- Hall, D. T. (2001). **Career in and out of organizations.** Thousand Oaks: Sage.
- Herzberg, F. et al. (1959). **The motivation to work.** New York: John Wiley and Sons.
- Hinkle, D. E. (1998). **Applied statistics for the behavior sciences** (4th ed.). New York: Houghton Mifflin.
- Hoppock, R. (1975). Reminisce and comments on job satisfaction. **The Vocational Guidance Quarterly, 24**, 107-114.
- Likert, R. A. (1932). Technique for the measurement of attitudes. **Arch Psychological, 25** (140), 1-55.
- London, M. & Stumpf, S. A. (1982). **Managing career.** Massachusetts: Addison-Wesley.
- Schaffer, R. H. (1953). Job satisfaction as related to need satisfaction in work. **Psychological Monographs: General and Applied, 67** (14), 1-29.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An introductory analysis** (3rd ed.). New York: Harper and Row.